

1 Beoordelingsmodel voor de vragen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 1

1 maximumscore 1

enjambement (προδοῦσα σοῦς) παιδας (regel 305-306)

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen indien de combinatie van stilistisch middel en citaat juist is.

2 maximumscore 1

Phaedra reageert, omdat de voedster de naam Hippolytus heeft genoemd.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

3 maximumscore 1

(De voedster denkt dat Phaedra niet aan Hippolytus herinnerd wil worden) omdat hij bij haar dood aanspraak zal maken op de rechten van een wettige zoon (en zo de meester zal worden over haar kinderen).
Of woorden van overeenkomstige strekking.

4 maximumscore 2

- Phaedra is slachtoffer van door een vijand toegebracht leed 1
 - Theseus heeft iets verkeerd gedaan (tegenover Phaedra) 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

5 maximumscore 2

- a. Phaedra is buiten haar wil / door toedoen van de godin Aphrodite verliefd geworden op Hippolytus 1
 - b. Hippolytus weet niet dat Phaedra verliefd op hem is geworden (en kan haar dus niet met opzet te gronde richten) 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

6 maximumscore 1

De voedster houdt de hand van Phaedra stevig vast, zoals blijkt uit regel 325 / De voedster grijpt Phaedra bij de knieën vast, zoals blijkt uit regel 326.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

7 maximumscore 1

μίασμα (regel 317)

8 maximumscore 1

(Het recht dat de voedster heeft op) informatie / uitleg (over wat Phaedra drijft tot zelfmoord).
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
9	<p>maximumscore 1</p> <p>Haar familieleden waren (ook) ongelukkig in de liefde (en Phaedra is zelf ook getroffen door een ongelukkige liefde). Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
10	<p>maximumscore 1</p> <p>ὀλῆ (regel 329)</p> <p><i>Opmerking</i> Niet fout rekenen: κάκ' (ὦ τάλαινά) σοι τάδ' (εἰ πέύση, κακά) / (κάκ' ὦ τάλαινά) σοι τάδ' (εἰ πέύση,) κακά (regel 327)</p>	
11	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> In het Grieks is ἐχθρὸν een bijvoeglijk naamwoord / De persoonsvorm in de hoofdzin (εἴσορῶ) In de vertaling is dit weergegeven met een persoonsvorm (ik haat) / is in de vertaling weergegeven met een persoonsvorm in de bijzin (dat ik zie) <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	1 1

Tekst 2 en tekst 1

12	<p>maximumscore 1</p> <p>(χεῖρες μὲν ἀγναί) φρήν δ' ἔχει μίασμά τι (regel 317)</p>	
13	<p>maximumscore 2</p> <p>τί γὰρ τὸ δεινὸν τοῦθ' ὅ σ' ἐξαίρει θανεῖν (regel 322)</p> <p><i>Opmerking</i> Wanneer als antwoord is gegeven τί γὰρ τὸ δεινὸν (τοῦθ'), één scorepunt toekennen.</p>	
14	<p>maximumscore 1</p> <p>Je siddert als ik nu het stilzwijgen verbreek (regel 238).</p>	
15	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> De voedster / Oenone probeert in tekst 2 Phaedra over te halen door haar toewijding/trouw aan Phaedra in herinnering te brengen / door te zeggen dat zij alles (haar land, haar kinderen) voor Phaedra heeft opgegeven De voedster probeert Phaedra over te halen door te dreigen zichzelf van het leven te beroven / door te verklaren dat Phaedra maar een ander moet zoeken die haar ogen moet sluiten omdat zij dat zelf niet meer kan doen (omdat zij dan al dood is) <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 3

- 16 maximumscore 1**
 (πατήρ μὲν οὖν σοι) πόντιος (regel 1318)
- Opmerking*
Fout rekenen: πατὴρ (regel 1315)
- 17 maximumscore 2**
- a. (In een brief / Op een schrijftablet meldt Phaedra) dat Hippolytus haar heeft aangerand 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking
- b. (ἀλλ' ὅμως) ἔπεισέ σε (regel 1312) 1
- 18 maximumscore 2**
- Aphrodite 1
 - de voedster 1
- 19 maximumscore 2**
- a. Phaedra heeft zich verzet tegen haar liefdesgevoelens voor Hippolytus 1
 - b. Phaedra heeft Hippolytus vals beschuldigd / is (door haar leugens) verantwoordelijk voor de dood van Hippolytus 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- Opmerking*
Bij a. Niet fout rekenen: Phaedra heeft haar liefdesgevoelens niet uitgesproken tegenover Hippolytus.
- 20 maximumscore 2**
- a. Dan was hij ingegaan op het voorstel van de voedster 1
 - b. Dan had hij Theseus verteld dat Phaedra verliefd op hem was / Dan had hij zich niet gebonden gevoeld aan zijn eed 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 21 maximumscore 2**
- σαφείς 1
 - Dit woord geeft aan dat de vervloekingen betrouwbaar/zeker zijn en dus zullen uitkomen. Uit de vertaling blijkt hiervan niets 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> In regel 1304 wordt met Κύπρις de liefde / de liefdesgevoelens van Phaedra bedoeld In regel 1327 wordt met Κύπρις de godin Aphrodite / de godin van de liefde bedoeld 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
23	maximumscore 1	
	De goden hebben de onderlinge afspraak elkaars plannen niet te dwarsbomen.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Niet fout rekenen: omdat ze bang was voor Zeus.</i>	
24	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Aristoteles bedoelt met ἀμαρτία een verkeerd inzicht van een hoofdpersoon in de situatie. (Dit beïnvloedt het verloop van de handeling) In regel 1334 gaat het om het verkeerde inzicht dat Theseus van de situatie had. Hij hechtte geloof aan Phaedra's boodschap en besloot daarom zijn zoon te straffen 	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Illustratie

25	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> De afbeelding komt meer overeen met de <i>Phaedra</i> van Seneca omdat Phaedra hier zelf Hippolytus probeert te verleiden (en de voedster kijkt geschrokken toe) In de <i>Hippolytus</i> van Euripides neemt Phaedra zelf geen initiatief, maar probeert de voedster Hippolytus over te halen 	1 1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 26

26 maximumscore 1

πολλῶν μὲν ἄρχεις,
Over vele(n) / over veel heers jij,

πολλῶν niet vertaald als vorm van πολύς	0
πολλῶν niet vertaald als lijdend voorwerp van ἄρχεις	0
πολύς de meesten / de massa	0
πολύς groot/ver/lang/hevig	0
ἄρχεις niet vertaald als 2 ^e persoon enkelvoud praesens van ἄρχω	0
ἄρχω beginnen met	0

Kolon 27

27 maximumscore 2

πολυπλήθους δέ σοι γύας λείψω·
en ik zal aan jou (het) uitgestrekt(e) bouwland / (de) uitgestrekte akkers
nalaten / voor jou (het) uitgestrekt(e) bouwland achterlaten;

δέ maar	1
σοι verbonden met γύας	0
γύας niet vertaald als lijdend voorwerp	0
γύας (de) akker	1
λείψω vertaald als praesens	1
λείψω vertaald als verleden of voltooid tijd	0
λείψω laat ik nalaten	0
λείψω vertaald als 2 ^e persoon enkelvoud	0
λείπω overlaten	1
λείπω verlaten / in de steek laten	0

Kolon 28

28 maximumscore 2

πατρὸς γὰρ ταῦτ' ἔδεξάμην πάρα.
want die/deze/dit/dat/het heb ik ontvangen/gekregen / ontving ik van (de
kant van) (mijn) vader.

πατρὸς niet vertaald als genitivus afhankelijk van πάρα	0
ταῦτ' niet vertaald als lijdend voorwerp	0
ἔδεξάμην niet vertaald als vorm van δέχομαι	0
ἔδεξάμην niet vertaald als verleden of voltooid tijd	0
ἔδεξάμην vertaald als 1 ^e persoon meervoud	0
ἔδεξάμην onthalen/verwelkomen/afwachten/verwachten	0
πάρα weg van / bij ... vandaan	1
πάρα vertaald als πάρα met dativus/accusativus / als bijwoord	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 29		
29	<p>maximumscore 2 τί δῆτά σ' ἠδίκηκα; In welk opzicht dan / toch (wel) / hoe zo heb ik je onrechtvaardig behandeld? / Welk onrecht heb ik je dan aangedaan?</p>	
	Niet fout rekenen: ἠδίκηκα vertaald met onvoltooid verleden tijd	
	Niet vertaald als vraagzin	0
	Heb ik je in enig opzicht onrechtvaardig behandeld?	1
	τί waarom	0
	τί wie	0
	δῆτα zeker/inderdaad	1
	ἠδίκηκα niet vertaald als vorm van ἀδικέω	0
	ἠδίκηκα vertaald als plusquamperfectum (ik had onrechtvaardig behandeld) / praesens	1
	ἠδίκηκα niet vertaald als 1 ^e persoon enkelvoud	0
	ἀδικέω zich vergissen / verwoesten	0
Kolon 30		
30	<p>maximumscore 1 τοῦ σ' ἀποστερῶ; Waarvan beroof ik je? / wat ontnem ik je?</p>	
	τοῦ niet vragend vertaald	0
	ἀποστερῶ vertaald als verleden tijd / futurum	0
Kolon 31		
31	<p>maximumscore 2 μὴ θνήσχ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρός, Sterf niet ten behoeve van / ter bescherming van / voor deze man/persoon,</p>	
	Niet fout rekenen: ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρός voor mij	
	μὴ niet vertaald / niet vertaald als ontkenning	0
	θνήσχ' niet vertaald als imperativus	0
	ὑπὲρ door/onder/boven / over (... heen)	0
	τοῦδ' die	0
	τοῦδ' niet vertaald als aanwijzend voornaamwoord bij ἀνδρός (behoudens 'mij')	0
	ἀνδρός niet vertaald als genitivus afhankelijk van ὑπὲρ	0
	ἀνδρός mannelijk/dapper	0
	ὁ ἀνὴρ echtgenoot	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 32		
32	maximumscore 1 οὐδ' ἐγὼ πρὸ σοῦ. (en/ook) ik sterf niet / zoals ik niet sterf / wil sterven voor / ter bescherming / ten behoeve / in de plaats van jou / in jouw plaats.	
	Niet fout rekenen: οὐδ' noch	
	οὐδ' maar niet / zelfs niet / niet eens	0
	πρὸ σοῦ voordien/daarvoor	0
	πρὸ vertaald als bijwoord	0
	σοῦ vertaald als genitivus van σός	0
Kolon 33		
33	maximumscore 2 χαίρεις ὁρῶν φῶς. Jij bent blij (om) het (dag-/zon-/levens)licht / de dag te zien / terwijl/wanneer/nu/omdat jij het daglicht ziet / jij ziet graag het daglicht;	
	ὁρῶν niet vertaald als werkwoordsvorm van ὁράω	0
	ὁρῶν voortijdig vertaald / concessief vertaald	0
	ὁρῶν niet vertaald met 'jij' als onderwerp	0
	τὸ φῶς licht van een fakkel / van de ogen / redding/vreugde/geluk/overwinning	0
	τὸ φῶς man/mens	0
Kolon 34		
34	maximumscore 2 πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς; (maar/en) denk/meen je dat je vader daarover/daarmee niet blij is?	
	Niet fout rekenen: (maar/en) denk je niet dat je vader daarover/daarmee blij is?	
	Niet fout rekenen: πατέρα een vader	
	Niet vertaald als vraagzin	0
	(maar/en) lijkt/schijnt het je dat je vader daarover/daarmee niet blij is	1
	(maar/en) lijkt/schijnt het (je) goed dat je vader daarover/daarmee niet blij is	0
	πατέρα niet vertaald als subjectsaccusativus van de A.c.I.	0
	πατέρα vertaald als meervoud	1
	πατέρα vaderland	0
	bij χαίρειν geen 'daarover/daarmee' o.i.d. aangevuld	1
	οὐ χαίρειν δοκεῖς schijn jij niet blij te zijn	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 35		
35	maximumscore 2 ἤ μὴν πολὺν γε τὸν κάτω λογίζομαι χρόνον, Werkelijk / Ik verzeker je, als lang beschouw ik de tijd in de onderwereld,	
	ἤ zij/die	0
	ἤ die (betrekkelijk voornaamwoord)	0
	ἤ of	0
	ἤ ik was	0
	ἤ μὴν de maand	0
	μὴν maar/weliswaar	1
	πολὺν niet (predicatief) verbonden met τὸν κάτω χρόνον	0
	πολύς groot/veel	1
	πολὺν ver/hevig	0
	πολὺν γε τὸν κάτω λογίζομαι χρόνον de tijd in de onderwereld wordt door mij als lang beschouwd	1
	πολὺν γε τὸν κάτω λογίζομαι χρόνον de tijd in de onderwereld wordt als lang beschouwd	0
Kolon 36		
36	maximumscore 2 τὸ δὲ ζῆν μικρόν, ἀλλ' ὅμως γλυκό. (maar/en) het leven als kort / iets kort, maar toch (als) aangenaam/zoet / iets aangenaams.	
	Niet fout rekenen: (maar/en) het leven is kort, maar toch aangenaam/zoet / (maar/en) het leven kort, maar toch aangenaam/zoet	
	(maar/en) (als) het korte, maar toch zoete leven	0
	τὸ lidwoord niet vertaald	1
	μικρός weinig/klein	1
	μικρός onbeduidend	0
	ἀλλ' vertaald als vorm van ἄλλος	0
	ὅμως op gelijke wijze / evenzeer	1
	γλυκός lief	1

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 37		
37	<p>maximumscore 2 σὸ γοῦν ἀναιδῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν, Jij verzette je er althans/tenminste schaamteloos/schandelijk tegen / bleef je er althans schaamteloos tegen verzetten om te sterven,</p>	
	<p>Niet fout rekenen: θανεῖν dood zijn ἀναιδῶς niet vertaald als bijwoord 0 ἀναιδῶς verbonden met θανεῖν 0 ἀναιδῶς zonder ontzag / meedogenloos / roekeloos 1 διεμάχου vertaald als imperativus 0 διεμάχου jij hebt je verzet 1 διεμάχου μὴ jij verzette je niet 0 διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν jij verzette je er tegen om niet te sterven 0 θανεῖν gedood worden 1</p>	
Kolon 38		
38	<p>maximumscore 2 καὶ ζῆς παρελθὼν τὴν πεπρωμένην τύχην, en (je) leeft (nog) / blijft leven, nadat/omdat je je/het voorbestemde lot / de voorbestemde beschikking voorbijgegaan bent / want/en je bent je/het voorbestemde lot voorbijgegaan,</p>	
	<p>καὶ ook 1 ζῆς niet vertaald als 2^e persoon indicativus praesens van ζήω 0 παρελθὼν niet vertaald als werkwoordsvorm van παρέρχομαι 0 παρελθὼν conditioneel vertaald 0 παρελθὼν vertaald met onjuist onderwerp 0 παρέρχομαι overtreffen 1 παρέρχομαι verstrijken / aankomen bij / binnengaan 0 τὴν πεπρωμένην τύχην niet vertaald als lijdend voorwerp bij παρελθὼν 0 ἢ τύχη het handelen / ingrijpen / toeval/omstandigheid/kans/(on)geluk 0</p>	
Kolon 39		
39	<p>maximumscore 1 ταύτην κατακτάς· nadat/omdat je haar / die (vrouw) gedood hebt / hebt laten sterven / want je hebt haar gedood / laten sterven;</p>	
	<p>ταύτην niet vertaald als lijdend voorwerp bij κατακτάς 0 ταύτην dat 0 κατακτάς niet vertaald als werkwoordsvorm van κατακτείνω 0 κατακτάς gelijktijdig vertaald 0 κατακτάς concessief/conditioneel vertaald 0 κατακτάς vertaald met onjuist onderwerp 0</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 40		
40	<p>maximumscore 2 εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν λέγεις, γυναικὸς, ᾧ κάκισθ', ἡσσημένος, spreek je vervolgens/daarna over mijn lafheid, (o) grootste lafaard/zeer laffe / zeer waardeloze / zeer nietswaardige (man), overwonnen door je/een vrouw,</p>	
	Niet fout rekenen: niet vertaald als vraagzin	
	εἶτ' verder	1
	ἐμὴν niet vertaald als bezittelijk voornaamwoord bij ἀψυχίαν	0
	ἀψυχίαν niet vertaald als lijdend voorwerp	0
	λέγεις niet vertaald als indicativus praesens 2 ^e persoon enkelvoud	0
	ᾧ κάκισθ' niet vertaald als vocativus	0
	κάκισθ' niet vertaald als overtreffende trap	1
	κακός onbekwaam/onbetrouwbaar	1
	κακός van lage afkomst	0
Kolon 41		
41	<p>maximumscore 1 ἢ τοῦ καλοῦ σοῦ προὔθανεν νεανίου; die voor / ten behoeve van zo'n mooie jongen als jij gestorven is?</p>	
	als zelfstandige vraagzin vertaald	0
	ἢ niet vertaald als betrekkelijk voornaamwoord	0
	ἢ niet vertaald als onderwerp van προὔθανεν	0
	τοῦ καλοῦ σοῦ νεανίου genitivus niet vertaald als afhankelijk van προὔθανεν	0
	προθνησκω eerder/tevorens sterven	0

Vraag	Antwoord	Scores
42	<p>Kolon 42 maximumscore 2 σοφῶς δ' ἔφηυρες ὥστε μὴ θανεῖν ποτε, (En/maar) op een slimme/knappe/verstandige wijze heb jij een manier ontdekt/uitgevonden (zo)dat je nooit sterft/zult sterven / hoeft te sterven / heb jij een manier ontdekt om nooit te (hoeven) sterven,</p>	
	<p>Niet fout rekenen: θανεῖν dood zijn</p>	
	<p>Niet fout rekenen: σοφῶς δ' ἔφηυρες je hebt een slimme manier bedacht</p>	
	<p>σοφῶς niet vertaald als bijwoord (behoudens 'slimme manier')</p>	0
	<p>σοφός duidelijk/helder</p>	0
	<p>ἔφηυρες niet vertaald als 2^e persoon enkelvoud van de indicativus aoristus</p>	
	<p>van ἐφευρίσκω</p>	0
	<p>ὥστε zoals</p>	0
	<p>ὥστε vertaald als bijwoord</p>	0
	<p>μὴ ποτε ooit / soms niet</p>	0
	<p>θανεῖν niet vertaald met 'jij' als onderwerp</p>	0
	<p>θανεῖν gedood worden</p>	1
	<p>ποτε toch/wanneer</p>	0
43	<p>Kolon 43 maximumscore 2 εἰ τὴν παροῦσαν καταθανεῖν πείσεις ἀεὶ γυναίχ' ὑπὲρ σοῦ· als je steeds de vrouw die je op dat moment hebt, zult overhalen (om) te sterven ten behoeve van / ter bescherming van / voor jou;</p>	
	<p>εἰ niet vertaald als voegwoord</p>	0
	<p>εἰ of / om te zien of</p>	0
	<p>τὴν παροῦσαν γυναίχ' niet vertaald als lijdend voorwerp van πείσεις</p>	0
	<p>καταθανεῖν gestorven te zijn</p>	0
	<p>καταθνήσκω sneuvelen / gedood worden</p>	1
	<p>πείσεις niet vertaald als 2^e persoon enkelvoud indicativus van πείθω</p>	0
	<p>πείσεις vertaald met tegenwoordige tijd</p>	1
	<p>πείσεις vertaald als aoristus</p>	0
	<p>ἀεὶ verbonden met καταθανεῖν</p>	0
	<p>ὑπὲρ door/onder/boven / over (... heen)</p>	0
	<p>ὑπὲρ vertaald als ὑπὲρ met accusativus</p>	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 44		
44	maximumscore 1 κᾶτ' ὀνειδίξεις φίλοις en scheld jij daarna/vervolgens op (je) dierbaren/vrienden / maak jij daarna (je) dierbaren verwijten	
	Niet fout rekenen: niet vertaald als vraagzin	
	εἶτα verder	0
	ὀνειδίξεις niet vertaald als 2 ^e persoon enkelvoud van de indicativus	
	praesens	0
	φίλοις niet vertaald als afhankelijk van ὀνειδίξεις	0
Kolon 45		
45	maximumscore 2 τοῖς μὴ θέλουσι δρᾶν τὰδ', die dit/dat niet willen doen / niet bereid zijn dit te doen,	
	Niet fout rekenen: omdat/als zij dit niet willen doen	
	die willen dat jij dit niet doet	0
	μὴ verbonden met ὀνειδίξεις (kolon 44)	0
	μὴ niet als ontkenning vertaald	0
	θέλουσι vertaald als hoofdwerkwoord	0
	δρᾶν niet vertaald als infinitivus afhankelijk van θέλουσι	0
	δρᾶν niet vertaald als infinitivus praesens	0
	τὰδ' niet vertaald als lijdend voorwerp bij δρᾶν	0
Kolon 46		
46	maximumscore 1 αὐτὸς ὢν κακός; terwijl/hoewel je zelf laf / een lafaard bent?	
	Niet fout rekenen: maar/en zelf ben je laf?	
	αὐτὸς hij/dezelfde	0
	ὢν niet vertaald als participium van εἰμί (zijn)	0
	ὢν niet vertaald met 'jij' als onderwerp	0
	κακός niet vertaald als naamwoordelijk deel van het gezegde	0
	κακός van lage afkomst / onbekwaam/onbetrouwbaar	0
Kolon 47		
47	maximumscore 1 σίγα· Zwijg;	
	σίγα niet vertaald als imperativus	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 48		
48	maximumscore 2 νόμιζε δ' (kolon 49) φιλεῖν ἅπαντας. (en/maar) bedenk/geloof/meen dat allen/iedereen van het leven houden/houdt.	
	νόμιζε niet vertaald als imperativus	0
	νομίζω beschouwen als	1
	νομίζω de gewoonte hebben / gebruiken	0
	φιλεῖν niet vertaald als infinitivus van de A.c.I.	0
	φιλέω gastvrij ontvangen / kussen / graag doen / gewoon zijn	0
	ἅπαντας niet vertaald als subjectsaccusativus van de A.c.I.	0
	ἅπαντας alles	0
Kolon 49		
49	maximumscore 1 εἰ σὺ τὴν σαυτοῦ φιλεῖς ψυχὴν als jij van je/jouw eigen leven houdt	
	εἰ niet vertaald als voegwoord	0
	εἰ of / om te zien of	0
	σαυτοῦ niet vertaald als bepaling bij τὴν ψυχὴν	0
	φιλεῖς niet vertaald als 2 ^e persoon enkelvoud van de indicativus praesens	0
	φιλέω gastvrij ontvangen / kussen / graag doen / gewoon zijn	0
	Indien ook in kolon 48, hier niet opnieuw aanrekenen	
	ψυχὴ schim/verstand/moed	0